

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

134. An Sacerdos non ieiunus possit in articulo mortis celebrare, vt se
communicet? Et breuiter docetur, quod præceptum diuinum debet
præualere Ecclesiastico, quando vtrumque in eadem persona cadit? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

part. 2. cap. 58. dub. 2. num. 2. & Pasqualigus in Theol. tom. 2. disp. 109. sect. 5. n. 27. Vnde apparet utramque sententiam esse probabilem, sed nostram in auxilium & consolationem infirmorum puto practicandam esse, ut illam sepius praticarunt Patres in clytæ Societatis Iesv.

RESOL. CXXXIV.

An Sacerdos non ieiunus possit in articulo mortis celebrare, ut se communicet?

Et breuiter docetur, quod præceptum diuinum debet præualere Ecclesiastico, quando utrumque in eadem persona cadit.

Et notatur, quod necessitas dandi Viaticum moribundo sufficit, ut Sacerdos, si non habeat copiam Confessarij possit sine confessione celebrare.

Et aduertitur, hanc sententiam procedere etiam quoad Sacerdotem excommunicatum.

Et tandem cursim docetur, quod si Sacerdotes, vel Laici sint in articulo mortis, nec adsit qui eos sacramentaliter absolueret possit, possint sine confessione communicare. Ex p. 5. tit. 3. Ref. 36.

§. 1. **R**espondeo affirmatiuè, si aliunde sacramentum Eucharistiam habere nequeat, & ita docet Ioannes de Lugo de sacram. Euch. disp. 15. sect. 4. n. 69. vbi sic ait: Si ponatur Sacerdos ipse moriturus, vel occidendus, nec posset aliter viaticum sumere nisi ipse celebraret, tunc potest ipse non ieiunus celebrare ad communicandum pro viatico, quia non plus est celebrare, quam communicare absque ieiunio, quare dispensatus ad hoc videtur etiam dispensatus ad illud. Idem etiam docent Layman lib. 5. tract. 4. cap. 6. num. 20. & ante illum Zambranus de sacram. Euch. cap. 3. dub. 6. num. 1. vbi sic ait. Sacerdos sine dubio potest celebrare non ieiunus, ut se ipsum communicet propinquum morti vel naturali, vel violentæ. Ita ille, & hanc sententiam videtur etiam docere Nugnus tom. 1. in 3. part. quest. 80. art. 8. vbi docet, quod præceptum diuinum debet præualere Ecclesiastico, quando utrumque in eadem persona cadit: sed in nostro casu præceptum diuinum communicandi concurret in eadem persona cum præcepto Ecclesiastico non sumendi Eucharistiam post cibum: ergo, &c. Sed non desinat hic adnotare hanc sententiam non approbare, malè tamen, Faustum de sacrament. Euch. lib. 1. quest. 393.

2. Notandum est etiam hic obiter quod necessitas dandi viaticum moribundo sufficit, ut Sacerdos, si non habeat copiam Confessarij, possit sine confessione celebrare. Et ita ex Suarez & Coninck docet Ioannes de Lugo de sacram. Euch. disp. 4. sect. 4. num. 107. qui etiam num. 111. docet hanc sententiam procedere etiam quoad Sacerdotem excommunicatum, non pro viatico alteri ministrando, potest absque absolutione celebrare, quando necessitas urget, sicut potest, ut dictum est, absque confessione id facere, qui mortaliter peccauit. Vide etiam Syluium in 3. part. quest. 80. art. 4. dub. 2. vbi sic ait: Si Sacerdotes, vel laici sint in periculo mortis, nec adsit qui eos sacramentaliter absolueret valeat, possunt communicare sine confessione, & si non essent hostie consecratæ, posset Sacerdos celebrare, non solum pro sui, sed etiam alterius periclitantis necessitate. Sic ille, & ego.

RESOL. CXXXV.

An pro communicando infirmo periclitante liceat in mari, vel flumine celebrare Missam, & hoc etiam sit licitum in diebus festiuis?

Et docetur per nullum inferiorem Papa ob quamcumque necessitatem posse alicui concedi facultatem celebrandi in mari existente in mari, aut flumine.

Et notatur licere etiam deferre sacramentum Eucharistiam in nauigio, quia id minus difficultatis habet. Ex part. 5. tit. 3. Ref. 40.

§. 1. **C**ommuniter Doctores negatiuam sententiam tenent, tum ob consuetudinem, tum ob periculum versandi sanguinem, tum quia vix est locus honestus in mari, in quo decenter Sacerdos possit Missam celebrare. Ita D. Anton. part. 3. tit. 13. cap. 6. §. 4. Nauarrus cap. 25. num. 82. Suarez in 3. p. tom. 3. disp. 81. sect. 3. Kellifonius in 3. part. quest. 83. art. 3. dub. 1. Angelus verb. Missæ, num. 40. Syluester eodem ver. quest. 5. dist. 2. Valquez in 3. part. tom. 3. disp. 233. cap. 1. §. ceterum. Præpositus in 3. part. 9. 83. art. 3. dub. 1. n. 148. Tannerus tom. 4. disp. 5. 9. 10. dub. 2. num. 28. Armilla ver. Missæ, §. 4. Sotus in 4. dist. 23. art. 3. & ibi Paludanus quest. 2. & Villalobos in sum. tom. 1. tract. 8. diff. 23. n. 4. Lezana in 99. regular. c. 71. num. 16. Filiucius tom. 1. tract. 5. cap. 4. n. 116. Molfes in sum. tom. 1. tract. 3. cap. 10. n. 32. Reginaldus tom. 2. lib. 29. cap. 7. sect. 3. n. 179. Homobonus in exam. Eccl. part. 1. tract. 4. cap. 14. quest. 137. Azorius part. 1. lib. 10. cap. 26. quest. 6. Pitigianus in 4. tom. 1. dist. 13. quest. 2. art. 2. Ioan. de la Cruz in direct. conf. part. 2. 9. 3. de sacrificio Missæ, dub. 1. concl. 2. Chamerota de Sacram. tract. 4. de sacrificio Missæ, dub. 25. Tabiena ver. Missæ, §. 8. Summa Astenis part. 1. lib. 4. tit. 14. artic. 4. quest. 2. Bartholomæus ab Angelis in exam. Confess. dial. §. 620. Zanardus in direct. Theol. part. 1. de sacram. Euch. cap. 14. Ledesma in sum. tom. 1. tract. de sacram. Euch. cap. 20. dub. 4. Henriquez lib. 9. c. 27. §. 3. Faustus de Euch. lib. 2. 9. 173.

2. His tamen non obstantibus, non desunt Doctores affirmatiuam sententiam docentes, & ita nouissime hanc sententiam tenet Iacobus Granado in 3. part. D. Thom. de sacram. contr. 6. tract. 14. disput. 13. num. 2. & seq. vbi citat Dutandum in ration. lib. 4. cap. 1. num. 41. Scortiam de sacrificio Missæ, lib. 2. c. 13. num. 5. Valerum de triplici cena cap. 4. cæna 3. quibus ego addo ex eadem Societate Paulum Layman in Theol. moral. lib. 5. tract. 5. cap. 5. num. 6. Gasparem Hurtadum de sacram. disput. 4. de sacrificio Missæ, dist. 5. vide etiam Sà, & Grassium, quos citat & videtur sequi Mercerus de sacram. quest. 83. art. 3. proposit. 1. Itaque si in flumine, aut mari magna tranquillitas sentiat, ut nullum sit procellæ, aut tempestatis indicium, vel quidquam aliud, quod nauim, vel triridem possit in vnam, vel alteram partem notabiliter mouere, & aliunde præter celebrantem sit alius Sacerdos, qui manum firmiter teneat Calicem post consecrationem, non videtur, moraliter loquendo, accidere posse, ut in eo breui tempore, quod est à consecratione ad sumptionem, accidat sanguinis effusio; & si præter spem in rarissimo casu contingeret, non idè priuandi sunt nauæ in mari diebus festiuis, & in mortis articulo tam singulari solatio, & remedio.

3. Adde, quod in triremi, vel in nani, præsertim magna, potest facile designari non minus, sed magis fortasse decens, quam multa Oratoria, in quibus celebrari solet, & quam tentoria, & maris lit-